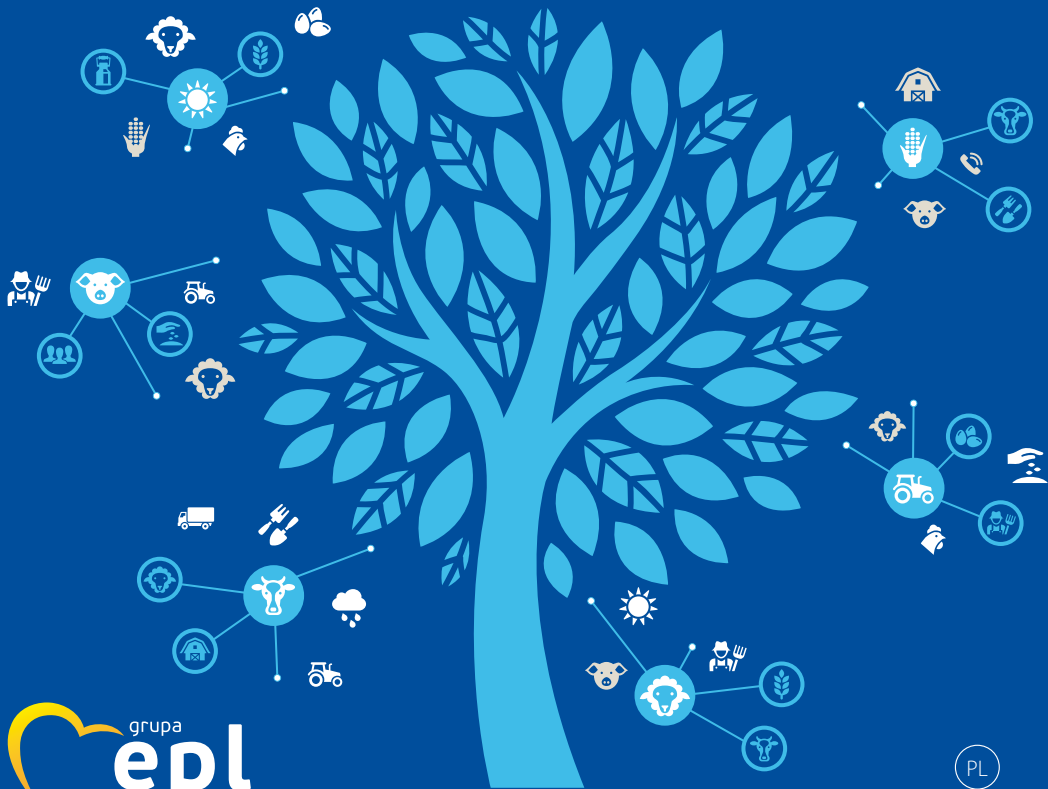

Polityka rolna UE

Nasza ziemia, nasza żywność, nasza przyszłość

“WPR, od czasów jej stworzenia ponad 50 lat temu, ulegała ciągłym przeobrażeniom, by dostosować się do zmiennych wyzwań gospodarczych, rolnych i środowiskowych. Przeprowadzając reformę WPR w 2013 r., wykorzystaliśmy w pełni nasze nowe uprawnienia w Parlamencie Europejskim, aby zapewnić jak najlepsze rozwiązania dla rolników, konsumentów i środowiska.”

Poseł Albert Dess (Niemcy)

Koordynator Grupy EPL w komisji AGRI i sprawozdawca w sprawie rozporządzenia przejściowego dotyczącego WPR

1. Czym jest polityka rolna UE i dlaczego jej potrzebujemy?

W przeciwieństwie do wielu innych sektorów, polityka rolna jest niemal wyłącznie polityką europejską. Wspólna polityka rolna UE (WPR) pozwala europejskim rolnikom produkować bezpieczną, wysokiej jakości żywność po przystępnych cenach, dla ponad 500 mln obywateli europejskich. WPR odgrywa także kluczową rolę w rozwoju gospodarczym obszarów wiejskich i w zrównoważonym wykorzystaniu zasobów naturalnych. Grupa EPL opowiada się za zrównoważoną, konkurencyjną i sprawiedliwą WPR i dołożyła starań, by reforma przeprowadzona w 2013 r. umożliwiła rolnikom robienie tego, co robią najlepiej: **wytwarzanie wyłącznie europejskich, wysokiej jakości produktów spożywczych i zachowanie naszych wyjątkowych obszarów wiejskich.**

Żaden z tych celów nie może zostać osiągnięty bez zapewnienia wsparcia finansowego rolnictwu i obszarom wiejskim. W latach 2014–2020 na wsparcie dla rolnictwa europejskiego przeznaczonych zostanie ponad **400 mld EUR**.

“WPR jest ważna dla społeczeństwa. Obywatele pragną zapewnić utrzymanie rolnictwa w całej UE, ponieważ rolnicy odgrywają ważną rolę w ochronie środowiska i poprawie jego stanu. Wsparcie w ramach WPR ma znaczenie dla utrzymania rentowności gospodarstw rolnych i zapewnienia przetrwania lokalnej przedsiębiorczości w służbie rolnictwa.”

Posłanka Mairead McGuinness (Irlandia)

Kontrsprawozdawczyni Grupy EPL dla rozporządzenia w sprawie płatności bezpośrednich w ramach WPR

© Photo European Union

2. Zapewnienie bezpieczeństwa żywności i ochrona środowiska naturalnego

Nie można wychodzić z założenia, że żywność w przystępnych cenach będzie zapewniona na stałe. Aby sprostać światowemu zapotrzebowaniu na żywność, do 2050 r. trzeba będzie podwoić jej produkcję. Dlatego rolnictwo pozostaje **strategicznym priorytetem Grupy EPL**.

Nasza grupa pragnie utrzymać rolnictwo w centrum europejskiego procesu decyzyjnego, gdyż gospodarstwa rolne tworzą zatrudnienie i przyczyniają się do pobudzenia trwałego wzrostu gospodarczego, tym samym zapewniając konkurencyjność Europy. Uznaliśmy za priorytetowe środki służące zapobieganiu coraz większej zmienności cenowej obserwowanej w ostatnich latach na rynkach produktów rolnych. Dokonałiśmy tego poprzez zapewnienie, że rolnicy mogą połączyć siły, aby uzyskać uczciwą cenę za swoje produkty. Zapewniamy także przepisy przewidujące sieć zabezpieczeń, na których rolnicy mogą polegać w sytuacjach kryzysowych. Zgodnie z wprowadzonymi niedawno wymogami ekologizacji rolnicy muszą jeszcze ściślej przestrzegać norm, aby otrzymać pełne płatności w ramach WPR, w tym muszą zapewnić: metody produkcji przyjazne środowisku; dostosowanie praktyk rolnych do przeciwdziałania zmianie klimatu oraz zapewnienie jakości i trwałości użytków rolnych; a także wzięcie pod uwagę wszystkich istniejących gatunków roślin, upraw i zapewnienie dobrostanu zwierząt.

Grupie EPL udało się sprawić, że nowe wymogi ekologizacji stały się bardziej praktyczne i zrównoważone. Ułatwi to ich wdrażanie.

“Parlament Europejski zdołał uprościć złożoną maszynę administracyjną z korzyścią dla rolników. Europejscy rolnicy muszą sprostać najwyższym normom na świecie, a jednocześnie musimy upewnić się, że umożliwiamy rolnikom robienie tego, co robią najlepiej – prowadzenia gospodarstw rolnych.”

Posel Giovanni La Via (Włochy)

Sprawozdawca Grupy EPL w sprawie rozporządzenia dotyczącego finansowania WPR, zarządzania nią i jej monitorowania

© Photo European Union

3. Wspólna polityka rolna

Nowa wspólna polityka rolna (WPR) będzie w dalszym ciągu opierała się na dwóch filarach: pierwszy filar obejmuje pomoc bezpośrednią dla rolników, którzy muszą zapewnić bezpieczeństwo żywności i jej wysoką jakość. Jest ona identyczna dla wszystkich rolników w UE. Drugi filar koncentruje się na rozwoju obszarów wiejskich. Jego celem jest ograniczenie rozbieżności w rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa w UE. Drugi filar przewiduje pewną elastyczność w celu poszanowania potrzeb występujących na szczeblu krajowym i narodowym.

- *Pierwszy filar: płatności bezpośrednie i środki wspierania rynku*
Płatności bezpośrednie gwarantują wsparcie dochodów, umożliwiając rolnikom godziwe warunki życia i stanowiąc nagrodę za korzyści środowiskowe, jakie zapewniają. Środki wspierania rynku mają na celu zapewnienie stabilności rynków oraz wsparcie rolników w razie wystąpienia trudności.
- *Filar drugi: Rozwój obszarów wiejskich*
Środki rozwoju obszarów wiejskich pomagają poprawić żywotność obszarów wiejskich, wspierając na przykład rolników w modernizacji ich gospodarstw rolnych i podniesieniu konkurencyjności, pomagając im w dywersyfikacji działalności, w tym w sektorze pozarolnym, oraz dostarczając zachęt do podjęcia dodatkowych zobowiązań w celu poprawy stanu środowiska. Stanowią one blisko jedną piątą wydatków na WPR i są w części finansowane przez państwa członkowskie.

“Programy rozwoju obszarów wiejskich poprawią w dużej mierze współpracę lokalną i regionalną między rolnictwem a innymi sektorami, pobudzą marketing bezpośredni wysokiej jakości produktów rolnych, przyczynią się do większych inwestycji w innowacje i pomogą chronić nasze środowisko naturalne.”

Posłanka Elisabeth Köstinger (Austria)

Kontrolorka sprawozdawczyń Grupy EPL dla rozporządzenia w sprawie rozwoju obszarów wiejskich w ramach WPR

© Photo European Union

4. Poprawa stanu naszych obszarów wiejskich

Grupa EPL przywiązuje dużą wagę do aktywności gospodarczej obszarów wiejskich. Dlatego odegraliśmy główną rolę w kształtowaniu nowej polityki rozwoju obszarów wiejskich, dbając o to, by główne korzyści czerpały z niej gospodarstwa rolne. W ramach nowej polityki państwa członkowskie będą w stanie opracować własne programy wieloletnie, wybierając opcje odpowiadające w największym stopniu ich potrzebom:

- **nowocześniejszy, innowacyjny i oparty na wiedzy** sektor rolnictwa za pośrednictwem szeregu instrumentów wsparcia;
- specjalne wsparcie restrukturyzacji gospodarstw wiejskich dla **młodych rolników i małych gospodarstw**;
- wsparcie z przeznaczeniem na **zarządzanie ryzykiem** za pośrednictwem ubezpieczeń, funduszy wspólnego inwestowania i narzędzi stabilizacji dochodów w przypadku wystąpienia szczególnych trudności;
- pomoc przeznaczona na tworzenie **grup producentów**, które mogą się przekształcić w pełnoprawne **organizacje producentów**, aby wzmocnić pozycję zajmowaną przez rolników w łańcuchu dostaw żywności;
- **płatności przeznaczone na wsparcie** środków rolno-środowiskowych i środków na rzecz klimatu, rolnictwa ekologicznego, obszarów o ograniczeniach naturalnych i środków w zakresie leśnictwa;

Ponadto **program LEADER** skoncentrowany na konkretnych projektach, które mają służyć lepszemu rozwojowi lokalnemu powinien stanowić co najmniej 5% funduszy państw członkowskich przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich.

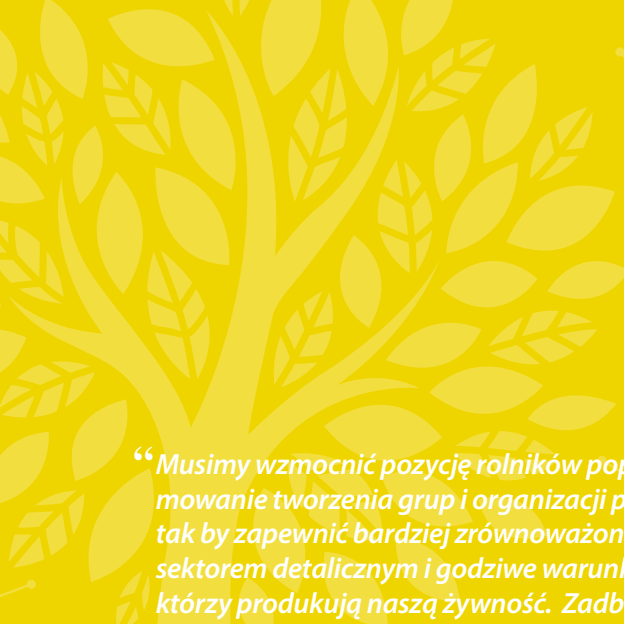
Funkcjonowanie programu LEADER:

CURLANDS – Ochrona europejskich krajobrazów kulturowych

Współpraca Austrii, Hiszpanii, Polski i Węgier

Obecna zmiana stylu życia spowodowała, że w niektórych regionach przetrwanie tradycyjnych metod upraw i hodowli stoi pod znakiem zapytania. Stanowią one jednak część naszego naturalnego i kulturowego dziedzictwa. Inicjatywy podejmowane w ramach programu LEADER UE mają zachęcić rolników i inne podmioty działające na obszarach wiejskich do zachowania tego dziedzictwa poprzez udzielenie im wsparcia w postaci konkretnych środków. Na przykład dostarczenie austriackiemu producentowi jabłek tłoczni cydru umożliwia mu uprawę jabłek w taki sam sposób, jak robili to jego przodkowie. Zaś dzięki przyznaniu oznakowania europejskiego zawierającego informacje dotyczące jakości i procesu produkcji szynek hiszpańscy hodowcy świń mogą nadal pracować w poszanowaniu tradycji. To samo dotyczy produktów pszczelarskich z Polski. Celem tych projektów jest wprowadzenie na rynek w zrównoważony sposób wyrobów produkowanych w dużych ilościach.

“Musimy wzmocnić pozycję rolników poprzez promowanie tworzenia grup i organizacji producentów, tak by zapewnić bardziej zrównoważone stosunki z sektorem detalicznym i godziwe warunki życia tym, którzy produkują naszą żywność. Zadbaliśmy też o to, by organizacje producentów miały więcej możliwości niż kiedykolwiek przedtem.”

Posel Michel Dantin (Francja)

Sprawozdawca Grupy EPL dla rozporządzenia w sprawie wspólnej organizacji rynków w ramach WPR

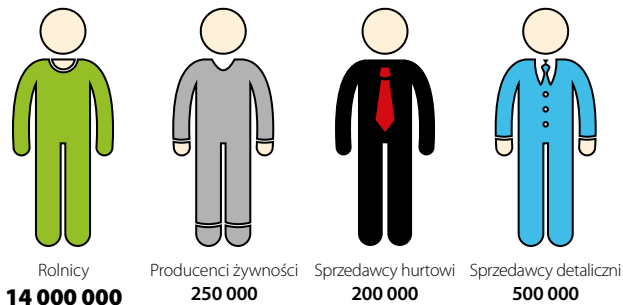
© Photo European Union

5. Lepsze funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności

Znaczna większość gospodarstw rolnych jest stosunkowo niewielka, przy czym ich średnia wielkość wynosi 12 hektarów. 70% gospodarstw rolnych ma powierzchnię nie przekraczającą nawet pięciu hektarów. W konsekwencji rolnicy mogą uważać, że trudno jest otrzymać najlepszą cenę rynkową swoich produktów. Ich wysiłki w celu poprawy jakości i zwiększenia wartości wytwarzanych przez nich produktów często nie są doceniane na rynku. Dla Grupy EPL istotne jest zatem wsparcie rolników w celu wzmocnienia ich pozycji przetargowej w łańcuchu dostaw żywności. Nowe środki w ramach WPR wspierają rolników w tworzeniu organizacji producentów, aby mogli wspólnie sprzedawać swoje wyroby, co da im silniejszą pozycję rynkową w łańcuchu dostaw żywności.

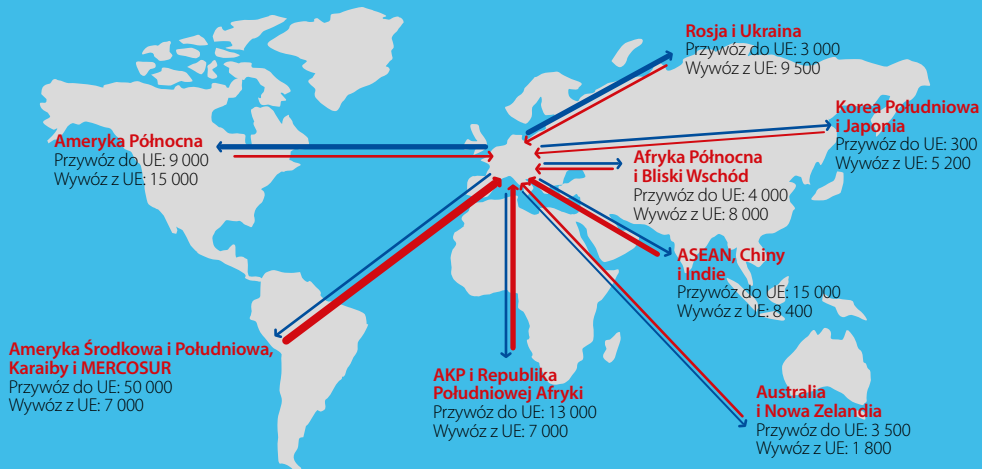
Koncentracja w łańcuchu żywności: liczba przedsiębiorstw

Wiele punktów sprzedaży detalicznej (supermarketów, sklepów itp.) należy do niewielkiej grupy przedsiębiorstw posiadających silną pozycję przetargową.

Źródło: Eurostat – statystyka strukturalna dotycząca przedsiębiorstw i struktura gospodarstw rolnych, dane pochodzą z 2007 r. (rolnictwo) i z 2009 r. (inne sektory).

Handel produktami rolnymi w UE (w mln EUR)

Źródło: Dokument DG AGRI – Międzynarodowe aspekty polityki rolnej, dane reprezentujące średnią w latach 2008–2010 podane w zaokrągleniu.

6. WPR – MITY I RZECZYWISTOŚĆ

“WPR jest zbyt droga”

Rolnictwo jest niemal w całości finansowane z budżetu UE, co oznacza, że krajowe wydatki są bardzo niewielkie. To tłumaczy, dlaczego rolnictwo stanowi taki dużą część budżetu UE.

“WPR prowadzi do „górze masła” i „jeziora wina”

Niemal całe wsparcie w ramach WPR jest obecnie niezależne od produkcji: rolnicy produkują zgodnie z sygnałami docierającymi z rynku, a nie wyłącznie po to, by domagać się dopłat. W 2013 r. interwencja na rynku wyniosła tylko 5%. Stała się ona faktyczną siecią bezpieczeństwa w czasach kryzysu.

“Duża część płatności bezpośrednich trafia do dużych posiadaczy ziemskich”

Wielkość gospodarstw rolnych w Europie jest bardzo zróżnicowana. Aby zapewnić sprawiedliwy podział środków, reforma WPR oferuje państwom członkowskim możliwość stopniowania płatności. Oznacza to, że rolnikom wypłaca się wyższe kwoty za pierwsze zgłoszone hektary, zaś wartość płatności stopniowo zmniejsza się w przypadku większych gospodarstw rolnych.

“Dotowany wywóz unijny zakłóca światowy handel”

W ramach reformy WPR utrzymano mechanizm subsydiów wywozowych, lecz można go uruchomić tylko w najbardziej wyjątkowych okolicznościach.

“UE jest zamknięta na przywóz żywności z biedniejszych krajów”

UE jest największym światowym importerem produktów rolnych: blisko jedna trzecia eksportu krajów rozwijających się trafia do UE, co sprawia, że jest ona największym na świecie importerem przywożącym produkty z krajów rozwijających się.

Follow us

Opublikowane przez: Zespół ds. Publikacji
Wydział Prasy i Komunikacji
Grupa Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci)
w Parlamencie Europejskim

Redaktor: Pedro López de Pablo

Osoby odpowiedzialne: Adriaan Bastiaansen, Greet Gysen, H. Welsch, A. Strange

Koordynator: Marilena Deriu (Revision: Agata Byczewska)

Adres: Parlament Europejski
60 Rue Wiertz
B-1047 Bruksela

Opublikowano: luty 2015

Strona internetowa: www.eppgroup.eu

E-mail: epp-publications@ep.europa.eu

Prawa autorskie: Grupa EPL w Parlamencie Europejskim

